

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хорлупівської гімназії

Підгайцівської сільської ради

Дузького району

Тарасюк І.В.

31.08.2026р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

(перший рівень повної загальної середньої освіти)

1–4 класи

(перший і другий цикли навчання)

**ХОРЛУПІВСЬКА ГІМНАЗІЯ
ПІДГАЙЦІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**

*Типова освітня програма,
розроблена під керівництвом Савченко О. Я.*

(наказ МОН від 12.08.2022 № 743)

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма початкової освіти Хорлупівської гімназії (далі – Освітня програма) розроблена відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX;
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688);
- Типової освітньої програми для 1–4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (наказ МОН від 12.08.2022 № 743).

Відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» Освітня програма містить: вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання (Розділ II); загальний обсяг навчального навантаження та навчальний план (Розділ III, Додатки 1–2); перелік навчальних програм (Розділ IV); опис форм організації освітнього процесу (Розділ V); опис інструментарію оцінювання (Розділ VI).

Освітня програма є єдиним комплексом освітніх компонентів, спланованих і організованих Хорлупівською гімназією для досягнення учнями визначених результатів навчання. Програма розроблена на рівень початкової освіти та охоплює 1–4 класи.

Мова навчання: українська.

Рівень та цикли освіти:

- перший цикл початкової освіти (адаптаційно-ігровий) – 1–2 класи;
- другий цикл початкової освіти (основний) – 3–4 класи.

ПОРТРЕТ ВИПУСКНИКА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі (Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко, наказ МОН від 12.08.2022 № 743).

Заклад освіти прагне сформувати в учнів такі ключові компетентності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Організація роботи з дітьми з особливими освітніми потребами

Заклад освіти забезпечує організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до вимог законодавства України. Освітній процес для таких учнів організовується із розробленням індивідуальної програми розвитку та із застосуванням адаптацій або модифікацій, із забезпеченням психолого-педагогічного супроводу та створенням безбар'єрного освітнього середовища.

РОЗДІЛ II. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ

Перший цикл (1–2 класи)

До першого класу зараховуються діти, яким до 1 вересня поточного навчального року виповнилося шість років. За бажання батьків (одного з батьків) або осіб, що їх замінюють, можуть зараховуватися діти, яким до 1 вересня поточного навчального року виповниться сім років.

Другий цикл (3–4 класи)

До 3 класу продовжують навчання учні, які успішно завершили другий рік навчання в початковій школі. Переведення учнів до наступного класу здійснюється відповідно до вимог законодавства.

Учні, які переводяться з інших закладів освіти, де здійснювалося навчання за програмою початкової освіти, продовжують навчання за цією Освітньою програмою.

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, а також результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, розміщених за кордоном, здійснюється закладом освіти відповідно до вимог чинного законодавства України.

РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

3.1. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів початкової освіти визначено відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (наказ МОН від 12.08.2022 № 743), та Державного стандарту початкової освіти і становить:

- 1–2 класи: гранично допустиме навчальне навантаження учня – 20–22 години на тиждень без урахування фізичної культури (23–25 годин з урахуванням вибіркового освітнього компоненту, що фінансуються з бюджету);
- 3–4 класи: гранично допустиме навчальне навантаження учня – 23 години на тиждень без урахування фізичної культури (26 годин з урахуванням вибіркового освітнього компоненту, що фінансуються з бюджету).

Показники загального обсягу навчального навантаження є орієнтовними: можуть змінюватися від мінімального до максимального значення у визначених Типовою освітньою програмою межах та конкретизуються щороку в річному навчальному плані відповідно до фактичної кількості навчальних тижнів.

3.2. Навчальний план

Навчальний план розроблено на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (наказ МОН від 12.08.2022 № 743). Наведений у освітній програмі орієнтовний перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів і орієнтовна кількість годин є основою для щорічного складання річного навчального плану.

Навчальні плани для 1–2 і 3–4 класів наведено у Додатках 1 і 2 до цієї Освітньої програми.

Конкретний перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів, їх конфігурація та кількість годин на їх вивчення конкретизуються щороку в річному навчальному плані, що схвалюється педагогічною радою та затверджується директором закладу освіти.

РОЗДІЛ IV. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

У 1–4 класах закладу освіти використовуються навчальні програми, що є складниками Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (наказ МОН від 12.08.2022 № 743), та схвалені педагогічною радою.

Навчальний предмет / інтегрований курс	Класи	Автор / колектив авторів	Документ затвердження
ІК «Українська мова. Навчання грамоти»	1 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743
Українська мова	2–4 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743
Читання (3 кл.) / Літературне читання (4 кл.)	3–4 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743
Іноземна мова	1–4 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743
Математика	1–4 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743
ІК «Я досліджую світ»	1–4 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743
Мистецтво (ІК)	1–4 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743
ІК «Дизайн і технології»	1–4 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743
Інформатика	2–4 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743
Фізична культура	1–4 кл.	колектив авторів під керівництвом О. Я. Савченко	наказ МОН від 12.08.2022 № 743

Примітки:

- Конкретна навчальна програма з кожного предмета (назва, автор/колектив авторів) визначається рішенням педагогічної ради та відображається в річному навчальному плані.
- Перелік не є вичерпним і може бути доповнений іншими програмами, яким надано відповідний гриф МОН, за рішенням педагогічної ради.
- Гриф діє 5 років з дати затвердження. Педагогічна рада щороку перевіряє чинність грифу використовуваних програм.

РОЗДІЛ V. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Основні форми організації освітнього процесу

Структуру і тривалість навчального тижня, навчального дня, занять та відпочинку між ними визначає педагогічна рада відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого навчальним планом, та вікових особливостей учнів (відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Основними формами організації освітнього процесу є:

- урок (різні типи: засвоєння нових знань, формування та вдосконалення умінь і навичок, застосування знань і вмінь, узагальнення і систематизації знань, контролю, комбінований урок);
- урок-гра, урок-дослідження, урок-екскурсія, урок-практичне заняття;
- проектна діяльність (індивідуальна та групова);
- навчальні екскурсії та походи;
- виховні заходи, свята, творчі конкурси.

Тривалість уроків у 1 класі становить 35 хвилин відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (МОЗ України). Тривалість уроків у 2–4 класах – 40 хвилин. **Заклад освіти організовує освітній процес за повноденним режимом роботи.**

5.2. Технологія дистанційного навчання

У разі виникнення обставин, що унеможливляють відвідування закладу освіти (у тому числі в умовах воєнного стану, введення карантину, оголошення повітряних тривог), заклад застосовує технологію дистанційного навчання відповідно до вимог законодавства. Конкретні інструменти та платформи для дистанційного навчання визначаються рішенням педагогічної ради.

5.3. Цикли освітнього процесу

Освітній процес у початковій школі організовується за циклами відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- перший цикл – адаптаційно-ігровий (1–2 класи): акцент на ігровій діяльності, адаптації до шкільного середовища, формуванні базових навчальних умінь;
- другий цикл – основний (3–4 класи): формування предметних компетентностей, розвиток самостійності та навчальної відповідальності.

РОЗДІЛ VI. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

6.1. Загальні засади оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи здійснюється відповідно до Державного стандарту початкової освіти та вимог чинного законодавства.

Основними видами оцінювання є: формувальне, діагностувальне та підсумкове оцінювання.

6.2. Оцінювання у 1–2 класах

У 1–2 класах застосовується виключно формувальне (вербальне) оцінювання. Мета – підтримати навчальний поступ учнів, діагностувати досягнення на кожному етапі навчання та вчасно виявляти й усувати прогалини. Оцінювання не передбачає виставлення балів.

Інструменти формувального оцінювання:

- спостереження вчителя за навчальною діяльністю учнів;
- портфоліо учня;

- усні та письмові завдання діагностичного характеру;
- самооцінювання та взаємооцінювання учнів.

6.3. Оцінювання у 3–4 класах

У 3–4 класах застосовується формувальне та підсумкове оцінювання. За результатами навчального року учні отримують свідоцтво досягнень, в якому навчальні результати характеризуються або вербальною оцінкою, або рівневою оцінкою (початковий – П, середній – С, достатній – Д, високий – В) за рішенням педагогічної ради.

6.4. Підсумкова атестація

Наприкінці 4 класу з метою моніторингу якості освітньої діяльності проводиться державна підсумкова атестація. Результати атестації не впливають на підсумкову оцінку за рік.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
від **28.08.2026** р. № **01**

Додаток 1

до Освітньої програми початкової освіти
(протокол педагогічної ради від **28.08.2026** р. № **01**)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для учнів 1–2 класів

(відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом О. Я. Савченко,
наказ МОН від 12.08.2022 № 743)

Навчальний предмет / інтегрований курс	Кількість годин на тиждень		
	1 кл.	2 кл.	Разом
Обов'язковий освітній компонент			
Українська мова*	7	7	19
Іноземна мова	2	3	
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	3
Інформатика	—	1	
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура**	3	3	6
Усього	22	24	46
Вибірковий освітній компонент			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1		1
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються (без урахування поділу на групи)	23	24	47
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	42/1470
Всього використано	23	24	47

Примітки:

* 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»; 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання» або інтегрований курс «Українська мова».

**** Години фізичної культури не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.**

Конкретний перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів, кількість годин на їх вивчення та розподіл між паралелями конкретизуються щороку в річному навчальному плані, що схвалюється педагогічною радою та затверджується директором закладу освіти.

Додаток 2

до Освітньої програми початкової освіти
(протокол педагогічної ради від **28.08.2026**р. № **01**)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для учнів 3–4 класів

(відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом О. Я. Савченко,
наказ МОН від 12.08.2022 № 743)

Навчальний предмет / інтегрований курс	Кількість годин на тиждень		
	3 кл.	4 кл.	Разом
Обов'язковий освітній компонент			
Українська мова / Літературне читання***	7	7	14
Іноземна мова	3	3	6
Математика	5	5	10
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	2
Інформатика	1	1	2
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура**	3	3	6
Усього	25	25	50
Вибірковий освітній компонент			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються (без урахування поділу на групи)	25	25	50
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження учня	23/805	23/805	46/1610
Всього використано	25	25	50

Примітки:

*** Мовно-літературна освітня галузь реалізується предметами «Українська мова» та «Читання» (3 клас) / «Літературне читання» (4 клас). Типовою освітньою

програмою визначено сумарний обсяг 7 год/тиждень на обидва предмети; конкретний розподіл годин між ними визначає заклад освіти самостійно та фіксує в річному навчальному плані.

**** Години фізичної культури не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.**

Конкретний перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів, кількість годин на їх вивчення та розподіл між паралелями конкретизуються щороку в річному навчальному плані, що схвалюється педагогічною радою та затверджується директором закладу освіти.